

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Talmud Ieshon 'Ivri

Ben-Ze'ev, Yehûdā Lêb

ביל הדוהי, באז ןב

Nidpas be-Sudilkov, 592 = 1831

תולמה חותנ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9532

נתוח המלות 415 (לגזעיו) רד

א בראשית מלה בת ב' הברות הראשונה פשיטה
והשני מרכבת (§ ט) הבי"ת בשו"א נע (§ טו)

ובדגש קל (§ מא), והנגינה מלרע (§ נ), והוא שם מקרה, שרשו
ראש, בתוספת (ית) בסוף לסמן נקבה (§ קיז), ומשקלו
פעלית (§ קצא), והונח האל"ף (§ ד), והבי"ת שמו' הדבוק (§ שנו):

בְּרָא בת ב' הברות פשוטות, והוא פעל יוצא עבר יחיד
נכתר מבנין הקל לגזרת נחי למ"ד אל"ף (§ רנד) :

אלדים בת ב' הברות והא' פשוטה והב' מרכבת, והאל"ף
בח"ס (§ יז), ומלרע (§ נ), והוא שם תאר, שרשו אלה
ע"מ פעול (§ קעז), בתוספת (ים) סמן רבים זכרים, ובא בל"ד
ליחיד ררך מעלה וכבוד (§ שעז) :

את בת הברה אחת ומרכבת, והוא מלת היחס, סמן הפעול
(מקוואטיו) (§ קמג), שרשו אות (§ קנח) :

השמים בת ד' הברות הראשונה והאחרונה מרכבות
והאמצעו' פשוטות והשי"ן בדגש חזק כדין אחר ה"א
היריעה (§ לז), והנגינה מלעיל (§ נ), והוא שם עצם כללי, שרשו
שמה, בתוספת (ים) סמן רכבו זוגי, (§ קט) ולא יבוא ביחי' כלל :

הָאָרֶץ בת ג' הברות ב' פשוטו' והג' מרכבת, והה"א בקמ"ץ
ת' פתח לתשלום דגש הראוי אחר ה"א היריעה (§ כח),
הנגינה מלעיל (§ נ), והוא שם עצם כללי ע"מ

פָּעַל ובעבור הפסק האל"ף בקמ"ץ (§ כח). ורובו ל' נקבה.

והפסוק בכלל בעל מאמר אחד, הנושא אלהים, הנשוא
ברא, בראשית תאר הפעל מגביל הזמן (רעה), שמים
וארץ שמות צדדים (§ קמא), נוטים ביחס הפעול את :

בְּהָאָרֶץ שרשו התבאר, והוי"ו השואית בראש משמש
להוציא דבר מכלל המסופר (אדווערטיב, אבער) (§ שנח) :

בְּיַתָּה בת ב' הברות פשוטות, והוי"ד בשוא נע ולפניה סתג
(§ סד), ומלרע (§ נא), והוא פעל עבר נקבה יחידה

נכתר מבנין הקל לגזרת נחי ל"ה, שרשו היה (§ רנה) :

תהו בת ב' הכרות פשוטות, והתי"ו רפוי' כרין אחר
 אהוי" (ס"מ"ג), והוא שם תאר נשוא, שרשו תהה

ע"פ פעל ושבה היא לוי"ו ולכן הוא מלעיל :

ובהו שוא למשקל תהו בכל ענין, והוי"ו החבור בראש
 בקמץ בעבור שהתקף בתנוע' שאחרי' נגינה מפסקת
 (ס"ד) :

והשך הוא שם המקרה זכר ולא יתרכה, ומשקלו
 פעל, הנגינה מלעיל (ס"קעה) :

על מלת היחס (ס"שנו) שרשו עלה, ומחובר במקיף
 לכן הוא בלי נגינה (ס"ע) :

פני' הוא שם עצם כללי, שרשו פנה, ותמיד בלר"ו,
 ולא יבוא כיחיד כלל (ס"קט), והוא נסמך מן פנים
 (ס"שנו) :

ההו"ם בת הכרה מרכבת, והתי"ו רפוי' כמבואר במלת
 תהו, והוא שם עצם כללי נקבה יחידה בלי סמן
 המין וע"מ פעול (ס"קעו) :

ירוח בת הכרה מרכבת, והתי"ת בפתח גנובה (ס"יח),
 והוא שע"כ, מין משותף ע"מ פול (ס"רד), ופה
 הוא לשון זכר ונסמך :

מרחפת הוא בינוני לנקבה יחידה מכנין פעל לגורת השלמים
 ובא בלי תשלום דגש (ס"רלו), והנגינה מלעיל (ס"נ) :

המ"ם בת ג"ה ב' מרכבות והאמצעי' פשוט', והוא
 שם הקבוץ (ס"צו) ברבוי זוגי (ס"קט), ולכן הוא

מלעיל (ס"נ), והקמץ בעכו' ההפסק (ס"כח), והפסוק
 מאמר מרחב בת ג' משפטים : נושא הא' והארץ ונשואו

תהו ובהו תארים נשואים (ס"פח) : נושא הב' וחשך
 ומוכן בחכרון דבור המציאות היה שהוא הנשוא (ס"שמא),

שנ' : נושא הג' ורוח אלהים ונשואו מרחפת, וכא
 בינוני במקום עבר (ס"קמא) אשר מוכן ג"כ בחכרון

דבור

דבור המציאות היתה (פארטילסיה פרעטעריטי , ווארד זעפענד) ,
מלת היתה עומד במקום ג' (§ שעב) :

וַיֹּאמֶר הוּא פֶּעַל יוֹצֵא בְּנִין הַקֵּל גֹּדֶת נְחִי פִּ"א
(§ רמח) עתיד עם וי"ו ההפוך לכן הנגינה
מלעיל (§ נא) :

וַיְהִי הוּא פֶּעַל הַרְאֵשִׁי . הִיָּה גֹדֶת נְחִי לִיָּה (§ רנח) וראוי
יְהִיָּה וְכֹא אִ"כ דֶּרֶךְ זֶר . וְהוּא עֵתִיד בְּמִקּוֹם צוּי (§ שמו) :
אור הוא שם עצם כללי משותף . ופה בל זכר . ומשקלו
עול (§ רד) :

וַיְהִי הוּא פֶּעַל הִיָּה הַנִּל עִם וי"ו הַהֶפֶךְ , וְהַפְסוֹק מֵאֹמֶר
אֶחָד בְּעַל כִּי מִשְׁפָּטִים , אֱלֹהִים נוֹשֵׂא , וַיֹּאמֶר נוֹשֵׂא ,
וַיְהִי אֹר הָאִמִּירָה כו' :

ד וַיֵּרָא הוּא פֶּעַל יוֹצֵא לְגֹדֶת נְחִי לִיָּה : שֵׁרֵשׁ רֵאָה
(§ רנה) , עֵתִיד יַחֲדֵי נִכְתָּר מִכְּנִין הַקֵּל עִם וי"ו
הַהֶפֶךְ . וְהִי רֵאָה עִם וי"ו וְשֵׁב וּלְפִי שֵׁאִין אֶלֶף נח
נִדְאָה (§ יג) הִיא כְּלִי שׂוֹא , וְכֹא הַיּוֹד בְּפִתַח מִפְּנֵי הַרִי"ש
כִּי גַם כֹּה נוֹהֵג הַרְחֵבָה לַפְעָמִים :

כִּי הוּא מַלְת הַקְּשׁוֹר , בְּאֹר הַמִּשְׁפָּט (לִירְקוֹס טְקִרִפְטִיוּע
(§ שנט) , כֹּאֲשֶׁר מִשְׁפָּט הָאֶחָד פֶּעוּל נוֹשֵׂא מִשְׁפָּט
הַרְאֵשׁוֹן (דחט) :

מִבּ הִיא תֹאֵר נוֹשֵׂא , וּמִשְׁקֵלוֹ פּוּל (§ רד) , וּמוֹכֵן פֶּה
בְּחֶסְרוֹן דְּבוּר הַמְּצִיאוֹת הוּא (גוּט מֵיט) .

וַיִּבְדֵּל פֶּעַל יוֹצֵא לְגֹדֶת הַשְּׁלָמִים , בְּנִין הַפְּעִיל , עֵתִיד
יַחֲדֵי זָכֵר נִסְתִי עִם וי"ו הַהֶפֶךְ , לִכֵּן יִבּוֹא צִירָה תִי
חִירָק (§ דלט) , וְשְׁנֵי זוּי"ן וַיֵּרָא וַיִּבְרַל מִשְׁמָשִׁים ג"כ
לְהַתִּיחֲסוֹת הַמִּשְׁפָּטִים (§ שְׁנַח מֵי – א) :

בֵּין מַלּוֹת הַיָּחַס מוֹרָה הַהִבְדֵּל בֵּין שְׁנֵי שְׁמוֹת (§ שנו) ,
וְהַפְּסוֹק בְּעַל מֵאֹמֶר אֶחָד מִגִּי מִשְׁפָּטִי אֱלֹהֵי נוֹשֵׂא ,
וַיֵּרָא נוֹשֵׂא , אֵת הָאֹר הַפְּעוּל , כִּי מִבּ (הוּא) מִשְׁפָּט
מִס שְׁלָם

שלם פעול הראי, ויבדל משפט שני, וחם מתיחס' וע'
 ע"י ב' ויין :

הייקרא פעל יוצא גזרת נחי ל"א (§ רנד), בנין הקל
 עתיד ליחיד זכר נסתר עם וי"ו ההפוך.

לאור התבאר, והלמ"ד במקום סמן הפעול את (§ שנ)
 והיא בקמץ ת' להאור (§ ד, כו, לה) :
 יום שם עצם כללי יחיד זכר ע"מ פול (§ רד) :

ולחשך התבאר, וקדימת השם לפעל לעורר על ההפוך
 וההבדל בין ב' משפטים (מדוער: אטיל, אבער)
 (§ שניא) :

גילה שם עצם כללי יחיד זכר ע"מ פיל (§ רד). וההיא
 גוספת לכן הוא מלעיל (§ נ) " והקמץ הא' בעבור
 ההפסק (§ כו) :

ערב שם תאר לזמן מין זכר ע"מ פעל (§ קעת) ומלעיל :
 בקר שם כמותו מין זכר ע"מ פעל (§ קעת) ומלעיל :
 אחד שם מספר יסודי זכר יחיד (§ קלב), ובפסוק ב'
 מאמרים בעל ב' משפטים, והם מכוארים : והנה
 זה המעט לרוגמא לבר, ועל האופן הזה ינהג המורה
 את תלמידיו, ינתחלו המלות ויעוררנה בכל מלה על
 כללי הרקרוק הנמצאים בו, ואח"כ על חלקי המשפט
 אח"כ על נתחי המאמר :